

Lähetäjä: [Kantenius Kristina \(UE\)](#)
Vastaanottaja: [SM_VP_HKO_Kirjaamo](#); maahanmuuttoosasto.sm@govsec.fi
Aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta; Ankaran suurlähetystön Lähi-Idän tiimin kommentit ja taustanäkemykset
Päivämäärä: torstai, 24. maaliskuuta, 2022 8:31:10
Liitteet: [image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.png](#)

Asia: Ankaran Lähi-Idän tiimin kommentit hallituksen esitykseksi pitkäaikaisen viisumin (D-viisumin) laajentamiseksi uusiin henkilöryhmiin

Viite: SM:n lausuntopyyntö 18.2.2022; VN/31772/2021 ja VN/31772/2021-SM-9

Suurlähetystö Ankara/Lähi-Idän tiimin (Syyria, Irak, Libanon ja Jordania); kommentit ja taustanäkemykset

Viisumit

Ankaran Lähi-Idän tiimin asiakasmaat ovat laittoman maahanmuuton korkean riskin (LAMA-) maita viisumien osalta. Suurin osa asiakkaista tulee Irakista.

Irakin historia LAMA-riskimaana on pitkä, mutta esim. Libanonin nopeasti heikentynyt tilanne näkyy heikkolaatuisten hakemusten nopeana kasvuna. Esim. väärennösten määrä on maan heikon talous- ja poliittisen tilanteen takia nopeasti lisääntynyt. Opiskelijapaikkojen hyväksymiskirjeitä, suomalaisen kutsujan kutsuja, paikallisen työnantajan työtodistuksia, pankkitiliotteita yms. väärennetään enenevässä määrin.

Alueen viisumihakemusten kielteisprosentti on korkea, arviolta n. 70-80%. Ankaran viisumiluvut tilastoidaan Turkin alle, jonka takia täsmällistä lukua on hankala ilmoittaa. Suuri osa Lähi-Idän tiimin käsittelemistä viisumihakemuksista ei täytä Schengen-maahantulossääntöjen kriteereitä ja johtavat tästä syystä poikkeuksellisen korkeaan kielteisprosenttiin.

Oleskelulupakortit ja -hakemukset

Ankaran Lähi-Idän tiimi hoitaa lähinnä perheen yhdistämisiä, mutta Libanonista hakevien opiskelijoiden määrä näyttää olevan kasvussa. Vuoden 2022 aikana myös työperäisten hakemusten määrä (Irak) on kovasti nousujohteinen (parturit, siivoojat).

Johto- ja asiantuntijatehtäviin oleskelulupaa Lähi-Idän tiimin alueelta ei ole haettu. Hakijat ovat pääsääntöisesti matalasti koulutettuja ja puhuvat harvemmin muuta kuin paikallista kieltä.

Asiantuntijatehtäviä varten nopeasti myönnettävälle D-viisumille ei tästä syystä arvioida olevan tarvetta.

Kadonneet oleskelukortit

Yleisesti ottaen kadonneet OL-kortit ilmoitetaan lähetystölle viipeellä. Oleskelulupakorttien katoamisilmoitusten viivästyessä fyysisen kortin väärinkäyttömahdollisuus on suuri.

OL-kortteja on tiimin kokemuksen mukaan mahdollista käyttää väärin myös niin, että kortin haltija asuu tosiasiallisesti kotimaassaan eikä Suomessa. Kun alueella kotimaassaan pitkään asuva OL-luvan saanut asiakas haluaa uusia korttiaan, on hänet tähän asti suurlähetystön toimesta useimmiten haastateltu; mm. tosiasiallisen tilanteen, asumispaikan ja olosuhteiden selvittämiseksi. Kokemuksen mukaan viime vuosina kasvussa ovat erityisesti olleet tapaukset, joissa pysyvän oleskelulupakortin voimassaolo on päätynyt ja hakijat ovat yhteydessä edustustoon kortin uusimisen osalta. Maahanmuuttovirasto saa olosuhteet tietoonsa vasta tämän prosessin kautta. Lähi-idän tiimin tiedossa on useampikin tapaus, joissa pysyvät oleskeluluvat päätyvät peruuttamisprosessiin juurikin tämän vanhentunut oleskelulupakortti-prosessin kautta.

Lähi-Idän alueen osalta näkemyksemme on, että D-viisumi tulee vähentämään tällaisten väärinkäytösten ilmi tulemistä --> D-viisumin tarvetta tai käyttöönottoa olisi syytä huolellisesti harkita tämänkaltaisten korkean LAMA-riskin maiden osalta.

Tiimin arvion ja kokemuksen mukaan haastattelujen poistaminen tulee myös voimakkaasti nostamaan kadonneiksi ilmoitettujen korttien määrää ja Suomeen yritettäisiin palata D-viisumin avulla, siitäkin huolimatta että oleskeluluvan tarkoitus ja edellytys on saattanut muuttua esim. pitkäaikaisen kotimaassa oleskelun myötä eikä edellytyksiä paluuseen enää olisi.

Tiimissä on myös kiinnitetty huomiota siihen, että Suomesta turvapaikan saaneita asuu kotimaassaan. Turvapaikan perusteet näin ollen eivät enää täyty.

Yhteenvetona D-viisumin osalta Lähi-Idän tiimin arvio on, että D-viisumi ja kadonneen kortin haastattelun poistaminen tulee nostamaan kadonneiden korttien määrää kun tieto uudesta D-viisumista leviää.

-Ankaran Lähi-Idän tiimissä hoidetaan myös Irakin Helsingin suurlähetystön palvelukseen lähtevien virkamiesten viisumit Suomeen. Koko perheelle myönnetään lausunnon perusteella VLT-viisumi kuukaudeksi, jonka jälkeen he hakevat oleskelulupaa. Olemme tässä yhteydessä kiinnittäneet huomiota mainitun suurlähetystön poikkeuksellisen suureen henkilöstövaihtuvuuteen ja huomiota herättävään viisumihakemusten määrään.

-Alueella käsitellään myös enenevässä määrin lapsikaappauksia, joissa toinen osapuoli ilmoittaa OL-kortin ja passien katoamisesta. Asiakas ilmoittaa puolison hävittäneen asiakirjat Suomeen paluun estämiseksi. Näitä on tähän saakka hoidettu hätäpassilla tai VLTV:llä. On toiminut hyvin

Annan mielelläni lisäkommentteja tarvittaessa.

Kristina Kantenius

Embassy of Finland, Ankara

Middle-East Team

Immigration and Consular Affairs

Turkey, Iraq, Syria, Lebanon, Jordan

Beyaz Zambaklar Sok. No.44, GAZIOSMANPASA

06700, Ankara, TURKEY

Tel: +90 312 457 4433 | Fax: +90 312 468 0072

